باسمه تعالی

سوالات آزمون شبه نهایی درس علوم وفنون ادبی ۳	**تعداد صفحه: ۴**	**رشته: ادبیات و علوم انسانی**	**ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر**
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	**تاریخ آزمون:۱۴۰۴/۲/۲۰**	**نام و نام خانوادگی:**	**مدت آزمون: ۱۰۰دقیقه**
سوالات آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش**

ردیف	سوالات (پاسخبرگ دارد)	نمره

تاریخ ادبیات وسبک شناسی (۴نمره)		
۱	آنچه شعر پروین اعتصامی را از دیگر شاعران متمایز می‌کند ..... و ..... است.	۰/۵
۲	شعر انتقادی «ای قلم» سروده عارف قزوینی است؟ درست نادرست	۰/۲۵
۳	کدام مورد از آثار محمد تقی بهار(ملک الشعرا) **نیست؟** الف) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران ب)تاریخ تطور نثر فارسی ج) سبک شناسی د)سرگذشت حاجی بابا اصفهانی	۰/۲۵
۴	عبارت زیر چه کسی رامعرفی می‌کند ؟ از موفق‌ترین رهروان شعر نیمایی که از ویژگی‌های شعر او بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان و کهن‌گرایی است و «آخر شاهنامه» یکی از مجموعه‌های شعری اوست.	۰/۲۵
۵	در کدام دوره از ادوار چهارگانهٔ شعر فارسی معاصر، شاعران بهتر و هنری‌تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند؟ مضمون شعر آن‌ها بیشتر چه نوع نقدی را در بر می‌گرفت ؟ الف) دوم- اجتماعی ب) دوم- تاریخی ج) چهارم- اجتماعی د)چهارم- تاریخی	۰/۲۵
۶	در جدول زیر هر یک از آثار ستون «الف»را به پدیدآورندگان آن‌ها در ستون «ب»وصل کنید.(یک مورد در ستون«ب»اضافی است). «الف» / «ب» الف) بدوک — ۱. سیمین دانشور ب) تلخ و شیرین — ۲. محمد علی جمال زاده ۳. سید مهدی شجاعی	۰/۵
۷	بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چه بود؟ الف) توجه به مردم ب) تعلیم و تربیت جدید ج) آزادی د) قانون	۰/۲۵
۸	نثر دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون ..... ، تجددخواهی و ..... با هدف تأثیر بر عامهٔ مردم گسترش یافت .	۰/۵
۹	شاخص‌ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، فرخی یزدی و ..... بودند.	۰/۲۵
۱۰	هر یک از موارد زیر مربوط به کدام ویژگی«زبانی، ادبی یا فکری» شعر در ادبیات دوره معاصر تا انقلاب اسلامی است؟ الف) تفکر شاعر بیشتر زمینی و پیرامون امور دنیوی است. ب) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها باز است. ج) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی، از ویژگی‌های شعر این دوره است.	۰/۷۵
۱۱	درنثر دورهٔ انقلاب اسلامی، زبان داستان‌ها به‌ویژه در زمان جنگ بیشتر عامیانه است. درست نادرست	۰/۲۵

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

سوالات آزمون شبه نهایی درس علوم وفنون ادبی ۳	**تعداد صفحه: ۴**	**رشته: ادبیات و علوم انسانی**	**ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر**
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	**تاریخ آزمون:۱۴۰۴/۲/۲۰**	**نام و نام خانوادگی:**	**مدت آزمون: ۱۰۰دقیقه**
سوالات آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش**

ردیف	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۲ برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. (۰/۷۵)

(همسان تک پایه‌ای- ناهمسان- همسان دو لختی)

الف) آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد/ مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

ب) درد عشقی کشیده‌ام که مپرس/ زهر هجری چشیده‌ام که مپرس

ج) به سوزی ده کلامم را روایی / کزآن گرمی کند آتش گدایی

۱۳ اختیارات شاعری زبانی را در بیت زیر مشخص کنید. (۰/۵)

به صد جان ارزد آن رغبت که جانان نخواهم گوید و خواهد به صد جان

۱۴ برای بیت زیرکدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ (۰/۵)

تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت

الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستف

۱۵ پس از تقطیع هجایی بیت زیر دو «اختیار وزنی» به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید. (۲/۵)

یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم دولت صحبت آن مونس جان ما را بس

الف: پایه‌های آوایی اول و چهارم مصراع دوم بیت بالا را تقطیع کنید.

ب: نشانه‌های هجایی آنها را در جدول قراردهید

ج: وزن کامل بیت را بنویسید.

د: دو اختیار وزنی در بیت بیابید.

الف	پایه هایی آوایی				
ب	نشان هجایی				
ج	وزن				

۱۶ با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید. (۰/۷۵)

و صدای باد هردم دل‌گزاتر، در صدای باد بانگ او رهاتر، از میان آب‌های دور و نزدیک، باز در گوش این نداها

الف: شعر در چه قالبی سروده شده‌است؟ ب: دو مورد از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید.

۱۷ نام بحر بیت«هرکه چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد/ هر که محرابش تو باشی سر زخلوت بر نیارد» را مشخص کنید. (۰/۲۵)

الف) رمل مثمن سالم ب) رمل مثمن محذوف ج) رجز مثمن سالم د) رجز مسدس سالم

۱۸ قاعدهٔ قلب در کدام رکن این بیت صورت گرفته؟ آن را مشخص کنید. (۰/۵)

کیست که پیغام من به شهر شروان برد / یک سخن از من بدان مرد سخن‌دان برد

۱۹ در کدام واژه مصوت بلند«ی» همیشه کوتاه است؟ (۰/۲۵)

(جادویی- بی‌نام- سیاست- ایران)

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

سوالات آزمون شبه نهایی درس علوم وفنون ادبی ۳	**تعداد صفحه: ۴**	**رشته: ادبیات و علوم انسانی**	**ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر**
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	**تاریخ آزمون:۱۴۰۴/۲/۲۰**	**نام و نام خانوادگی:**	**مدت آزمون: ۱۰۰دقیقه**
سوالات آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش**

ردیف	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

زیبایی‌شناسی(۶ نمره)

۲۰ در هر یک از نمونه‌های گروه«الف» کدام آرایهٔ ادبی گروه«ب» به کار رفته‌است؟(در قسمت «ب» یک مورد اضافی است. — **۱**

« الف»	«ب»
الف: بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران/ کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران ب: چون جام شفق موج زند خون به دل من/ با این همه دور از تو مرا چهرهٔ زردی است ج: پرستش به مستی است در کیش مهر/ برون‌اند زین جرگه هشیارها د: بوی دهن تو از چمن می‌شنوم/ رنگ تو ز لاله و سمن می‌شنوم	۱-تلمیح ۲-حس‌آمیزی ۳- ایهام ۴- ایهام تناسب ۵- اغراق

۲۱ دربیت«حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی/ من از آن روز که در بند توام، آزادم» حافظ در کدام مصراع آرایهٔ تضمین را به وجود آورده و تضمین از کیست؟ — **۰/۵**

۲۲ لازمهٔ دریافت معنی و زیبایی تلمیح یا شرط لذت بردن از این آرایه آشنایی با آن داستان، ..... و حدیث است. — **۰/۲۵**

۲۳ با توجه به بیت مقابل:« نرگس همی رکوع کند در میان باغ زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذّنی »
الف) شاعر چه دلیلی برای «رکوع نرگس» بیان کرده است؟
ب) این آرایه و هنر شاعرانه چه نام دارد؟ — **۰/۷۵**

۲۴ باذکر دلیل ثابت کنید در بیت زیر،آرایهٔ «اسلوب معادله» به کار رفته است ؟ **(دو مورد)**
«سعدی از سرزنش خلق نترسد هیهات غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را» — **۰/۵**

۲۵ با توجه به بیت « گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد»
دانستهٔ تاریخی خود را در خصوص این تلمیح بنویسید. — **۰/۵**

۲۶ در بیت زیر کدام آریهٔ ادبی وجود **ندارد**؟ — **۰/۲۵**
«گر ندیدی قبض و بسط عشق را گریهٔ مینا نگر خندیدن ساغر ببین»
الف) تضاد ب) لف و نشر ج) تشخیص د) تناقض

۲۷ شاعر چگونه از آرایهٔ متناقض نما برای زیبایی بیت زیر استفاده کرده‌است؟ — **۰/۵**
«زکوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی»

۲۸ در بیت زیر نشرها را مشخص کنید. نوع لف و نشر را نیز بنویسید. — **۰/۷۵**
«منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش من انس به سرو وگل و بادام گرفتم»

۲۹ واژه‌های مشخص شده در بیت زیر سبب خلق آرایهٔ ..... شده است و این آرایه در حوزهٔ آرایه‌های ..... جای می‌گیرد. — **۰/۵**
«هر کاو نظری دارد با یار **کمان** ابرو باید که سپر باشد پیش همه **پیکان**ها»

۳۰ استفاده از دو واژه در سخن که از نظر معنی عکس یا ضد یکدیگر باشند، کدام آرایهٔ بدیع معنوی نامیده‌می‌شود؟ آن را دربیت زیر مشخص‌کنید. — **۰/۵**
«هر چه جز بار غمت بر دل مسکین من است برود از دل من، وز دل من آن نرود»

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

سوالات آزمون شبه نهایی درس علوم وفنون ادبی ۳	**تعداد صفحه: ۴**	**رشته: ادبیات و علوم انسانی**	**ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر**
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	**تاریخ آزمون:۱۴۰۴/۲/۲۰**	**نام و نام خانوادگی:**	**مدت آزمون: ۱۰۰دقیقه**
سوالات آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			**مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش**

ردیف	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره

	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)	
۳۱	با توجه به رباعی زیر دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر را بنویسید. آغوش سحر تشنهٔ دیدار شماست مهتاب خجل ز نور رخسار شماست خورشید که در اوج فلک خانهٔ اوست همسایه دیوار به دیوار شماست	۰/۵
۳۲	با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم الف) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید. ب) وزن بیت اول را بنویسید.	۱
۳۳	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. « باری چه درد سر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته، تا یک فرّاش قرمز پوش می‌بیند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد. » الف: دو ویژگی زبانی متن را بنویسید. ب: یک مورد « کنایه » را در متن مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید. ج: از ویژگی‌های فکری متن، دو مورد بنویسید.	۱/۵
۳۴	باتوجه به متن زیر از علی اکبر دهخدا دو ویژگی زبانی آن را مشخص کنید. « ننه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی روده‌ات ببره، چقدر حرف می‌زنی؟ ! حوصلم سررفت... . »	۰/۵
۳۵	بیت زیر از «عارف قزوینی» بیانگر کدام مضمون دورهٔ بازگشت و بیداری است؟ «از خون جوانان وطن لاله دمیده از ماتم سرو قدشان سرو خمیده» الف) بیگانه‌ستیزی ب) عشق او به میهن و جوانان	۰/۵
	موفق باشید	۲۰

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس **علوم وفنون ۳**	تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون:۱۴۰۴/۰۲/۲۰	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: **۱۰۰ دقیقه**
راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	تاریخ ادبیات وسبک شناسی (۴ نمره)	
۱	شکل تصرف وی در مضامین۰/۲۵ و کیفیت ارائهٔ آنهاست.۰/۲۵ (ص۷۰)	۰/۵
۲	نادرست. (ص۳۹)	۰/۲۵
۳	«د» (ص۱۹)	۰/۲۵
۴	مهدی اخوان ثالث (ص۷۲)	۰/۲۵
۵	«ج» (ص ۷۰)	۰/۲۵
۶	الف)«۳» یا «سید مهدی شجاعی» (ص ۸۰) ب)«۲» یا « محمد علی جمال زاده» (ص۷۴)	۰/۵
۷	«د» (ص۳۴)	۰/۲۵
۸	نوگرایی- آزادی طلبی (ص ۴۶)	۰/۵
۹	ابوالقاسم لاهوتی (ص۴۴)	۰/۲۵
۱۰	الف)فکری (ص۹۷) ب)زبانی (ص۹۶) ج)ادبی (ص ۹۷)	۰/۷۵
۱۱	درست (ص ۱۰۰)	۰/۲۵
	موسیقی شناسی(۶نمره)	
۱۲	الف)همسان دو لختی(ص۲۵) ب)ناهمسان(ص۲۲) ج)همسان تک لختی(ص۱۰۸)	۰/۷۵
۱۳	حذف همزه (در رکن اول هجای چهارم) ۰/۲۵- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ۰/۲۵ (ص۵۰)	۰/۵
۱۴	گزینه «ب» ۰/۲۵ زیرا همیشه اوزان همسان بر ناهمسان مقدم‌تر است.۰/۲۵ (ص۲۵)	۰/۵
۱۵	الف پایه هایی آوایی | یار با ما | | | ط ل بیم ب نشان هجایی | فاعلاتن | | | فعلن ج وزن | - - U - | - - U - | - U - - | - UU د: ابدال در رکن آخر فعلن به فع لن۰/۲۵ آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در دو رکن نخست هر دو مصراع(فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن فعلن)۰/۲۵ اختیار وزنی بلند بودن هجای کشیدهٔ پایان مصراع اول(ذکر دو مورد کافی است)	۲/۵
۱۶	الف: قالب نیمایی۰/۲۵ ب: وزن عروضی دارد۰/۲۵ کوتاهی وبلندی مصراع ها و تعداد هجا ها برابر نیست.۰/۲۵(ص۱۱۸)	۰/۷۵
۱۷	گزینه«الف» (ص۱۰۷)	۰/۲۵
۱۸	در رکن سوم مصراع اول هجای هشتم و نهم۰/۲۵ که مفتعلن را به مفاعلن تبدیل کرده است. ۰/۲۵ (ص۸۶)	۰/۵
۱۹	سیاست (ص۵۴)	۰/۲۵

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس **علوم وفنون ۳**	تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۳:۳۰ عصر
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون:۱۴۰۴/۰۲/۲۰	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: **۱۰۰ دقیقه**
راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	زیبایی شناسی (۶نمره)	
۲۰	الف: ۵ یا «اغراق»(ص۸۹) ب : ۳ یا « ایهام» (ص۹۰) ج: ۴ یا «ایهام تناسب» (ص۹۱) د: ۲ یا «حس آمیزی» (ص۱۱۷)	۱
۲۱	مصراع دوم یا «من از آن روز که در بند تو ام آزادم» ۰/۲۵ از سعدی۰/۲۵(ص۳۲)	۰/۵
۲۲	آیه (۳۲)	۰/۲۵
۲۳	الف)شاعرعلت رکوع گل نرگس را اذان گفتن فاخته بر روی سرو دانسته است.۰/۵ ب)حسن تعلیل ۰/۲۵ (ص۱۱۳)	۰/۷۵
۲۴	هریک از دو مصراع استقلال نحوی ومعنایی دارند .مصراع دوم با مفهومی محسوس در حکم مصداق و تاییدی برای مصراع اول است. شاعر بر پایه تشبیه بین دو مصراع ارتباط معنایی برقرار کرده است(ذکر دو مورد کافی است) (ص۱۱۵)	۰/۵
۲۵	شاعر با یادآوری داستان بردار کردن حسین بن منصور حلاج، (عارف بزرگ قرن چهارم) بر موسیقی معنایی کلام افزوده است. (ص۳۰)	۰/۵
۲۶	گزینه «د» (ص ۶۵)	۰/۲۵
۲۷	مدد خواستن از باد برای افروختن چراغ که کاری غیر ممکن است. (ص۶۳)	۰/۵
۲۸	نشرها: سرو،گل،بادام ۰/۵ (ذکر دو مورد کافی است) مرتب۰/۲۵ (ص۵۸)	۰/۷۵
۲۹	مراعات نظیر۰/۲۵ (ص۲۹) معنوی (ص۲۸)	۰/۵
۳۰	تضاد ۰/۲۵ برود ،نرود۰/۲۵ (ص۶۲)	۰/۵
	تحلیل نظم ونثر (۴نمره)	
۳۱	شعر، یک رباعی در توصیف عظمت مقام شهیدان۰/۲۵ ارزش‌های انقلابی و رخدادهای دفاع مقدس۰/۲۵ (ص۱۲۰)	۰/۵
۳۲	الف)تضاد: مشکلات و آسان۰/۲۵ تلمیح به ن والقلم و ما یسطرون۰/۲۵ مراعات نظیر/تشخیص/تشبیه (ذکر دو مورد کافی است) ب)فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن۰/۵ (وزن به صورت کامل باید نوشته شود) (ص۱۶)	۱
۳۳	الف)ساده و قابل فهم بودن،صمیمی. استفاده از زبان محاوره وکنایات عامیانه. استفاده از کلمات بیگانه مثل(قزاق همان فراش قرمز پوش)و(ژاندارم)(ذکر دو مورد. هر مورد ۰/۲۵) ب)دست و پایش را گم کرده: دچار اضطراب شده- دلش می تپد: نگران است - آن روی کار بالاست: حقیقت دارد آشکار می‌شود. (یک مورد کافی است)(۰/۲۵ به مشخص کردن کنایه نمره تعلق می‌گیرد و ۰/۲۵ به نوشتن مفهوم آن) ج)دهخدا با هوشیاری با زبان طنز و تمسخر به جنگ با مفاسد اجتماعی زمان خود می‌رود. تجددخواهی،نوگرایی،آزادی طلبی با هدف تاثیر پذیری بر عامه مردم سخن می گوید.اثرش نوعی نقد اجتماعی وطنز سیاسی به شمار می رود. (ذکر دو مورد کافی است). ۰/۵(ص۶۵)	۱/۵
۳۴	سادگی روانی/ قابل فهم بودن/ توجه به مردم و ابزاری بودن شعر(ذکر دو مورد کافی است)(هر مورد۰/۲۵) (ص۲۰)	۰/۵
۳۵	گزینه«ب» (ص۱۶)	۰/۵
	صفحهٔ ۲ از ۲	۲۰